

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **T. I. s. spol. s r. o.**, zastoupeného JUDr. Josefem Zubkem, advokátem se sídlem 1. máje 398, Třinec, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2004, č. j. 22 Ca 133/2004 - 14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo zastaveno řízení o jeho žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (dále jen „žalovaný“) ze dne 15. 1. 2004, č. j. 3291/150/2003, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava I ze dne 6. 11. 2002, č. j. 144913/02/388961/0489. Tímto rozhodnutím byl stěžovatel jako daňový ručitel vyzván podle § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá jinou vadu řízení před soudem ve smyslu tohoto ustanovení.

Tuto jinou vadu shledává stěžovatel v tom, že v odůvodnění napadeného usnesení bylo uvedeno, že výzva k zaplacení soudního poplatku byla uložena na poště, o čemž byl žalobce písemně uvědoměn a vyzván k jejímu převzetí. Tuto skutečnost ovšem stěžovatel popírá, což podle něj vylučuje aplikaci ustanovení § 47 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, upravujícího tzv. fikci doručení.

Dále stěžovatel připomíná, že ve spolupráci s právním zástupcem, který mu doručil výzvu krajského soudu k zaplacení soudního poplatku, nalepil na tuto výzvu soudní poplatky v hodnotě 2 000 Kč a zaslal ji soudu. Z toho důvodu se stěžovatel domáhá, aby bylo usnesení o zastavení řízení zrušeno podle § 9 odst. 7 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadené usnesení krajského soudu, aby mohlo být v řízení před krajským soudem pokračováno.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného soudního spisu především zjistil, že stěžovatel podal dne 5. 3. 2004 k poštovní přepravě žalobu proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nezaplatil soudní poplatek, vyzval jej krajský soud výzvou ze dne 11. 3. 2004, č. j. 22 Ca 133/2004 - 10, aby ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení výzvy zaplatil v kolcích soudní poplatek v celkové výši 2 000 Kč. Dále v této výzvě upozornil stěžovatele, že pokud nebude soudní poplatek ve stanovené lhůtě uhrazen, bude řízení o žalobě zastaveno. Tato výzva byla stěžovateli zaslána, žalobce ji však nepřevzal, proto byla dne 12. 3. 2004 uložena na poště, a poté, co si ji žalobce v úložní lhůtě nevyzvedl, byla krajskému soudu vrácena (obálka založena na č. 1. 11 soudního spisu). Tato výzva byla také zaslána a dne 12. 3. doručena právnímu zástupci stěžovatele (doručenka založena na č. 1. 9 soudního spisu).

Krajský soud usnesením ze dne 23. 4. 2004, č. j. 22 Ca 133/2004 - 14, řízení o předmětné žalobě s poukazem na nečinnost stěžovatele po doručení výše uvedené výzvy ze dne 11. 3. 2004 zastavil dle ustanovení § 47 písm. c) s. ř. s., podle něhož soud řízení zastaví, pokud tak stanoví s. ř. s. nebo zvláštní zákon. Tím byl v daném případě zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, který v § 9 odst. 1 stanoví, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Krajský soud přitom poukázal na skutečnost, že přestože si stěžovatel tuto výzvu na poště nevyzvedl, v souladu s ustanovením § 47 odst. 3 občanského soudního řádu se zásilka považuje za doručenou dnem 15. 3. 2004 a lhůta marně uplynula dne 25. 3. 2004, aniž by stěžovatel soudní poplatek zaplatil. Krajský soud také připomněl, že byla výzva zaslána na vědomí i právnímu zástupci stěžovatele, kterému byla též doručena.

V soudním spise je dále založeno na č. 1. 17 podání stěžovatele podané k poštovní přepravě dne 26. 5. 2004 (obálka založena na č. 1. 18 soudního spisu) a doručené krajskému soudu dne 27. 5. 2004 (prezentační razítko krajského soudu na č. 1. 17 soudního spisu), kterým stěžovatel vyhovuje výzvě krajského soudu a přikládá kolkové známky v hodnotě 2 000 Kč. Dále je zde založeno usnesení krajského soudu ze dne 4. 6. 2004, č. j. 22 Ca 133/2004 - 24, kterým je stěžovateli vrácen soudní poplatek ve výši 2 000 Kč s odkazem na ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, podle něž po právní moci usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zaniká poplatková povinnost. Usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci doručením dne 24. 5. 2004, proto soud podle § 10 odst. 1 věta první tohoto zákona soudní poplatek stěžovateli vrátil, neboť byl

zaplacen někým, kdo k tomu nebyl povinen. Proti tomuto usnesení se stěžovatel ohradil přípisem ze dne 16. 6. 2004, v němž uvedl svůj právní názor, že usnesení o zastavení řízení ve skutečnosti právní moci nenabýlo, neboť proti němu byla podána nyní posuzovaná kasační stížnost, o níž dosud nebylo rozhodnuto. Stěžovatel proto shledal pochybení jak v tom, že mu byl soudní poplatek vrácen, tak v tom, že dosud nebylo usnesení o zastavení řízení zrušeno, přestože bylo prokázáno, že byl dne 27. 5. 2004 soudní poplatek ve výši 2 000 Kč zaplacen.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel opírá kasační stížnost o dvě odlišné konstrukce. První z nich, obsažená částečně v kasační stížnosti a konkretizovaná v podání ze dne 16. 6. 2004, je tvrzení, že krajskému soudu byly doklady svědčící o zaplacení soudního poplatku doručeny a poplatek byl zaplacen dne 27. 5. 2004, tedy ve lhůtě, kdy napadené usnesení údajně dosud nenabýlo právní moci.

Tato jeho argumentace je však chybná. Je sice pravdou, že i v řízení ve správním soudnictví je možno aplikovat ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, které ve své první větě říká: „*Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení.*“ O vztáhnutelnosti tohoto pravidla i na řízení ve správním soudnictví jasně svědčí i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2003, sp. zn. 5 Afs 4/2003 (publ. pod č. 69/2004 Sb. NSS).

Není ovšem správnou stěžovatelova domněnka, že ke dni 27. 5. 2004 nebylo ještě předmětné usnesení v právní moci. V otázce okamžiku nabytí právní moci je totiž současná úprava správního soudnictví obsažená v s. ř. s. odlišná od úpravy v občanském soudním řádu. Ten ve svém § 159 stanoví, že doručený rozsudek, který již nelze napadnout odvoláním, je v právní moci; váže tedy okamžik právní moci na nemožnost podání řádného opravného prostředku. Tento přístup je přitom třeba přiměřeně vztáhnout i na usnesení přijímaná podle občanského soudního řádu s ohledem na jeho § 167 odst. 2. Konstrukce obsažená v s. ř. s. je však poněkud jiná. Zde je třeba vycházet z § 54 odst. 5 s. ř. s., který stanoví, že rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci; váže tedy právní moc již na okamžik doručení, čímž respektuje fakt, že proti rozhodnutím krajského soudu ve správním soudnictví není přípustné odvolání ani žádný jiný řádný opravný prostředek, nýbrž pouze kasační stížnost a obnova řízení jako opravné prostředky mimořádné, brojící proti rozhodnutím již pravomocným. Úprava takto vážící právní moc již na doručení je přitom použitelná nejen na rozsudky, ale podle § 55 odst. 5 s. ř. s. i na usnesení. V daném případě je tedy nutno uvést na pravou míru, že usnesení napadené kasační stížností nabylo právní moci okamžikem doručení stěžovateli, tedy dnem 24. 5. 2004 (*pozn. soudu*: žalovanému bylo doručeno téhož dne), a časovou konstrukci tvrzenou stěžovatelem je proto třeba odmítnout jako nepoužitelnou, neboť jeho podání obsahující kolkové známky k zaplacení soudního poplatku bylo krajskému soudu odesláno až dne 26. 5. 2004 a doručeno dne 27. 5. 2004, tedy po právní moci usnesení o zastavení řízení.

Druhý stěžovatelův argument pak spočívá na tvrzení, že nemohlo dojít k tzv. fikci doručení podle § 47 odst. 3 občanského soudního řádu, neboť nebyl uvědoměn o uložení

výzvy k zaplacení soudního poplatku na poště. K tomu Nejvyšší správní soud pouze podotýká, že z obálky, v níž mu byla tato výzva poštou doručována, je zřejmé, že byla doručována vskutku na adresu jeho sídla podle § 47 odst. 1 občanského soudního řádu, tedy na adresu, kterou uvedl mimo jiné následně i v kasační stížnosti. Za situace, kdy je pak na této obálce uvedeno, že adresát nebyl zastížen, bylo namístě postupovat podle § 47 odst. 3 občanského soudního řádu, na nějž v otázce doručování odkazuje § 42 odst. 5 s. ř. s. Toto ustanovení občanského soudního řádu k doručování právníckým osobám v době doručování stanovilo (*pozn. soudu*: tedy před účinností novely občanského soudního řádu zákonem č. 555/2004 Sb., účinným ke dni 1. 12. 2004): „*Nebyl-li na adrese uvedené v odstavci 1 zastížen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost převzít, ačkoliv se právnícká osoba v místě doručování zdržuje, písemnost se uloží a právnícká osoba se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedla. Nevyzvedne-li si zásilku ten, kdo je oprávněn písemnost převzít, do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.*“ Z podkladů obsažených v soudním spise lze tedy s určitostí zjistit, že bylo postupováno v souladu s tímto ustanovením. Stěžovatel přitom neuvádí nic, co by mohlo vést k domněnce, že fikce doručení nemohla nastat, typicky podle ustanovení § 47 odst. 4 tehdejšího znění občanského soudního řádu.

Krajský soud tedy v napadeném usnesení zcela správně určil, že se zásilka považuje v daném případě za doručenu tři dny po uložení, tedy dne 15. 3. 2004 a lhůta deseti dnů uplynula marně již dne 25. 3. 2004. Byly tedy dány všechny podmínky pro to, aby soud svým usnesením ze dne 23. 4. 2004 řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě zastavil. Nelze navíc ani důvodně tvrdit, že by mohlo dojít nejen ke zkrácení, ale ani k jakémukoliv zásahu do stěžovatelových práv, když byla předmětná výzva řádně doručena jeho právnímu zástupci, který především měl činit kroky k odstranění daného nedostatku podané žaloby, tedy soudní poplatek zaplatit.

Nelze tak konstatovat ani to, že by měl krajský soud své usnesení o zastavení řízení zrušit podle ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích; ani to, že by toto usnesení bylo nezákonné pro tvrzený rozpor s procesními předpisy upravujícími v daném případě doručování právníckým osobám. Zastavení řízení o předmětné žalobě tedy nebylo způsobeno tvrzeným pochybením krajského soudu, nýbrž nedostatkem procesní bdělosti stěžovatele.

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění namítaného důvodu kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nedošlo k vadě řízení před soudem. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Finančnímu ředitelství v Ostravě náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu